

Total number of printed pages =8

63/1(SEM-5) GE1/PSCRG5016

2024

POLITICAL SCIENCE

Paper : PSCRG5016

(Political Theory)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : **(any six)**

1×6=6

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : (যিকোনো ছয়টা)

a) What is the main focus of Political Theory?

ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ মূল লক্ষ্য কি?

(i) Economy /অর্থনীতি

(ii) Culture / সংস্কৃতি

(iii) Power and Governance/ ক্ষমতা আৰু শাসন

(iv) Religion / ধৰ্ম

- b) Which concept refer to the idea of the people's rule?
কোননটো ধাৰণাই জনতাৰ শাসনৰ ধাৰণাক বুজায়?
- (i) Monarchy / ৰাজতন্ত্ৰ
(ii) Dictatorship / একনায়কত্ববাদ
(iii) Oligarchy / আদ্যৰস্তুতন্ত্ৰ
(iv) Democracy / গণতন্ত্ৰ
- c) Which of the following is not a traditional approach to political theory?
তলৰ কোনটো ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ পৰম্পৰাগত দৃষ্টিভংগী নহয়?
- (i) Normative approach /নীতিগত পদ্ধতি
(ii) Behavioural approach /আচৰণবাদী পদ্ধতি
(iii) Philosophical approach/ দাৰ্শনিক পদ্ধতি
(iv) Historical approach / বুৰঞ্জীমূলক পদ্ধতি
- d) The essay 'The End of History?' (1989) was written by -
'The End of History?' ৰ লিখকজন হ'ল -
- (i) Francis Fukuyama/ ফ্ৰিগ্ৰিচ্ ফুকুয়ামা
(ii) Leo Straurs / লিঅ' ষ্ট্ৰাছ
(iii) Samuel P. Huntington
চেমুৰেল পি. হান্টিংটন
(iv) Fareed Zakaria / ফৰিদ জাকাৰিয়া

- e) Who among the following is a proponent of 'negative liberty'?
তলৰ কোনজন 'নেতিবাচক স্বতন্ত্ৰতাৰ সমৰ্থক'?
- (i) John Rawls / জন ৰাউলছ
(ii) J. S. Mill / জে. এছ. হবহাউছ
(iii) Adam Smith / আদাম স্মিথ
(iv) L. T. Hobhouse / এল. টি. হবহাউছ
- f) What principle does the phrase "justice delayed is justice denied" signify?
"অন্যায় ৰুদ্ধ কৰা পৰিস্থিতি" বালি ক'লে কি বুজায়?
- (i) Speedy trial / সোনকালে বিচাৰ
(ii) Fairness / ন্যায়পৰায়ণতা
(iii) Accessibility / অভিগম্যতা
(iv) Transparency / স্বচ্ছতা
- g) Who among the following is the chief exponent of liberal theory of citizenship?
তলৰ কোনজন নাগৰিকত্বৰ উদাৰবাদী তত্ত্বৰ জনক?
- (i) T. H. Marshall / টি. এইছ. মাৰ্শাল
(ii) Robert Nozick / ৰবাৰ্ট নজিক্
(iii) Hannah Arndt / হান্না আৰ্বেন্স্ট
(iv) David Held / ডেভিড হেল্ড

- h) Which term describes the practice of assigning roles, behaviours and expectations based on gender?
তলৰ কোনটো শব্দই লিংগৰ আধাৰত ভূমিকা, ব্যৱহাৰ আৰু আশা নিৰ্ধাৰণৰ অভ্যাসক বুজায়?
- (i) Gender roles / লিংগৰ ভূমিকা
(ii) Gender bias / লিংগৰ পক্ষপাত
(iii) Gender identity / লিংগৰ পৰিচয়
(iv) Gender fluidity / লিংগৰ পৰিৱৰ্তন
- i) Which of the following is an example of civil society?
তলৰ কোনটো নাগৰিক সমাজৰ উদাহৰণ?
- (i) United Nations / ৰাষ্ট্ৰসংঘ
(ii) Central Government / কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ
(iii) Army / সেনা
(iv) Red Cross / ৰেড ক্ৰছ
- j) Which of the following is not an client of State?
নিম্নোলিখিত কোনটো ৰাষ্ট্ৰৰ উপাদান নহয়?
- (i) Religion / ধৰ্ম
(ii) Population / জনসংখ্যা
(iii) Territory / ভূমি
(iv) Sovereignty / সাৰ্বভৌমত্ব

2. Answer any five from the following :
2×5=10
- তলৰ যিকোনো ৫টাৰ উত্তৰ কৰা :
- a) Mention two important features of Justice.
ন্যায়ৰ দুটা মূল বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- b) What is Distributive Justice?
বিতৰণমূলক ন্যায় কি?
- c) Point out two characteristics of direct democracy.
প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য বাছি উলিওৱা।
- d) Find out two hindrances of a good citizen.
সৎ নাগৰিকৰ দুটা বাধা বিচাৰি উলিওৱা।
- e) What is Welfare state?
কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ কি?
- f) Write two features of Civil Society.
নাগৰিক সমাজৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- g) Find out two differences between Sex and Gender.
জৈৱিক লিংগ আৰু সামাজিক লিংগৰ দুটা পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।
3. Write short notes : (any six) 5×6=30
চমুটোকা লিখা : (যিকোনো ছয়টা)
- a) Features of Politics
ৰাজনীতিৰ বৈশিষ্ট্য

- b) Indirect democracy
পৰোক্ষ গণতন্ত্ৰ
- c) Concept of Masculinity and Huminity.
পুৰুষত্ব আৰু নাবীত্বৰ ধাৰণা
- d) Evolution of the concept of liberty
স্বতন্ত্ৰতাৰ ধাৰণাৰ ক্ৰমবিকাশ
- e) Distinction between Citizen and Alien
নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ পাৰ্থক্য
- f) Procedural Justice
প্ৰক্ৰিয়াগত ন্যায়
- g) Functions of Political Theory
ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ কাৰ্যসমূহ
- h) Censorship and its limitations
চেন্সৰশ্বিপৰ সীমাবদ্ধতা
- i) Merxist Perspective of state
ৰাষ্ট্ৰৰ মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গী
- f) John Raws' Theory of Justice
জন ৰাউল্‌ছৰ ন্যায়াৰ তত্ত্ব

4. Answer *any two* the following questions :
10×2=20

তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

- a) Discuss the relevance of Political Theory.
ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- b) Trace the origin and development of the concept of Equality.
সমতাৰ ধাৰণাৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশৰ সন্ধান কৰা।
সমতাৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।
- c) Has state sovereignty declined due to globalization? Analys. 10
বিশ্বায়নৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ পতন হৈছে নেকি?
বিশ্লেষণ কৰা।
- d) Write a note on the debate on democracy and development. 10
গণতন্ত্ৰ আৰু উন্নয়ন বিষয়ক তৰ্ক সম্পৰ্কে এটি টোকা
লিখা।

5. Answer *any one* the following questions :
14×1=14

তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

- a) Define Political Theory. Discuss its types. 4+10=14
ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ প্ৰকাৰ সমূহ ব্যাখ্যা
কৰা।
- b) What is Rights? Make the classifications of Rights. What is the relationship between Rights and Duties.
অধিকাৰ কি? আধিকাৰৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা। অধিকাৰ
আৰু কৰ্তব্যৰ মাজত সম্পৰ্ক কি?

- c) What is meant by Affirmative Action?
Can affirmative action be supported?
Give reasons for your answer.

6+8=14

যোগাত্মক পদক্ষেপ বুলিলে কি বুজা? যোগাত্মক পদক্ষেপ
সমর্থনযোগ্য নে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমর্থনত যুক্তি
আগবঢ়োৱা।
